

Et spejl og et spørgsmål: Hvad synes vi egentlig om folk som Jeppe?

Christian Lollikes nyfortolkning af *Jeppe på bjerget* på Aarhus Teater er en vidunderlig orkan af satire, tragedie og samfundskritik, der genopfinder Jeppe, og smider ham gennem tid, rum og teater, indtil han går helt i stykker. Og hvem har ansvar for det?

Af Thomas Fieldsoe Beck ANMELDELSE

Efter sæd-spytteri og skarpe smæld med Mester Erik i håndpistolform får publikum bare en smagsprøve på den tumult der kommer i Christian Lollikes nyfortolkning af Ludvig Holbergs komedie *Jeppe på Bjerget* fra 1722; et tragisk og vidunderligt stykke teater, som kaster rundt med Jeppe – gennem tidsaldre, ud i publikum og ud af selve teateret – til man selv bliver rundtosset af absurditeten. Det er et stykke, der formår at konfrontere publikums fordomme på en helt unik måde, men som desværre også snubler selv hist og her.

Den nye Jeppe

Vi er ikke længere i tvivl om, hvorfor Jeppe drikker; han er krigsveteran med rasende PTSD, hvis eneste lettelse er sprut. I pludselige, blodrøde episoder mærker vi Jeppe's traumer med ham, hjemstøgt af de fantastiske dansere fra Holstebro Dansekompagni, der starrer som mutilerede

Jeppe bliver realitystjerne i det vilde vesten (Aarhus Teater)

zombier mod Jeppe, og som vi ikke kan undgå af mærke som krybende edderkopper på vores hud. Til forskel fra Holbergs udgangspunkt er det mindre tvetydigt, hvor vi skal placere vores sympati – det er tydeligt, at baronen, som nu er en queer overklassefigur på jagt efter det autentiske, er skurken i denne historie, selvom det måske mere er ham, vi kan spejle os i. Gennem et socialt-eksperiment-realityshow leges den alkoholiserede og deprimerede Jeppe med af baronen, som usympatisk forsøger at vise verden, hvor meget sympati han har for Jeppe. Det kan dog til tider mærkes, at Lollike selv har noget til fælles med baronens privilegerede verdenssyn i hans fremstilling af queer-identiteter, eller når voldtægter hurtigt tilsidesættes i stykkets evige hurlumhej.

Spejlet og spørgsmålet

Jeppe er fuld igen, og selvom han i den sidste

halve time har været noget af en magtsyg idiot, kan vi alligevel se, at han bliver misbrugt – hvorfor er der ingen, der sætter en stopper for det her, hvorfor er der ingen, der *rent faktisk hjælper ham*? Og så træder han ned af scenen. I et øjeblik vender hele dynamikken, mens Jeppe starrer rundt blandt sæderne og skråler spørgsmål, hvis spinkle svar ikke kan høres fra balkonen. Alle forsøg på fortolkning overdøves af den indre stemme, der siger "Ej, nej, nej, bare han ikke kommer hen til mig", og det er en lettelse (og en endnu større overraskelse), når han finder vej ud af selve teateret og begynder at stjæle ølslurke nede på Teaterkatten. Men sad vi ikke lige og havde medlidenhed med Jeppe? Det er her, stykket er så genialt. Lollike ved, at det er nemt at sidde og have sympati i den anonyme teaterkomfort, men hvad med i den virkelige verden? Er vi ikke netop det samfund, som skal hjælpe folk som Jeppe, i stedet for at rette blikket væk og håbe, en anden tager sig af det? I stedet for at grine overlegent af krigsveteranen, som stadig er i krig med sig selv, og filosofere om, hvordan det kan passe, at han er så dårlig en mand og far? Thure Lindhardts fantastiske skildring af Jeppe sætter et stort, forgyldt spejl op mod publikum og tvinger os til at se, hvad vi virkelig synes om folk som Jeppe. Det er her, stykket går fra udmærket til utroligt; det er her, vi lærer om os selv.

